

Interview med Carl Georg Bartholdy i ukendt avis, dateret 9. april 1960.

Han udtaler:

– Det, der gjorde størst indtryk på mig den dag, langt dybere end alt andet, var, at vore dårligt udannede soldater var så gode, som de var. Det tog én om hjertet som gammel soldat at se den måde, de unge betjente våbnene.

– Jeg kan huske, at en socialdemokratisk folketingsmand kort efter den 9. april spurgte mig: De var vel nok godt gal på tyskerne? Hvortil jeg svarede: Nej, jeg var mere gal på den regering, der havde svigtet os og derved bragt mig i den situation.

– Der var meget, der var forkert den dag. Vi var for få. Vi var ikke forberedt. Vores vaaben var for svage, det var kun de lette panservogne, vi kunne gøre ukampdygtige. Kampvognene kunne vi intet stille op mod. Og antiluftskyts ejede vi ikke. Jeg vil tro, at halvdelen af de folk, vi mistede, blev dræbt af skud fra luften. Men det bødede på det, at vi fik mulighed for at slå fra os. Andre steder var de fortvivlede, fordi de ikke måtte kæmpe, det blev fortalt, at soldaterne der smed deres våben hen ad gulvet og råbte om svindel og forræderi. Vi havde en ung løjtnant, der havde været hjemme på Fyn på orlov – han nåede først frem til Søgaard om aftenen – jeg så ham stå og hulkende ved et vindue, fordi han ikke havde været der, da det gik løs. Jeg forstod ham. Jeg ville også have været fortvivlet, hvis jeg havde været væk.

Fruen tilføjer. – Bagefter har jeg talt med mange, der misundte min mand, at han fik lov til at være med. – Ja, vi følte os begunstigede.

– Det ville have nyttet, fortsætter Carl Georg Bartholdy, hvis vi havde sinket tyskerne blot et døgn, fordi overraskelsesmomentet så var gået tabt, og de allierede kunne have nået at bringe hjælp til Norge. Nu kæmpede vi for lidt, selv om vi nok havde vist, at vi ikke uden videre tillod fjenden at gå over grænsen, men som stillingen var, forekom det mig håbløst. Vi kunne ikke yde mere, vort beredskab var for dårligt. Hvis vi havde indkaldt mandskab på grundlag af Kjølens indberetninger fra Berlin – hvis vi havde mobiliseret, ville situationen sandsynligvis have været en anden – i en lignende situation under den første verdenskrig angreb tyskerne os ikke. Nu fik vi første rene linjer fra 29. august 1943. De tre et halvt år var til skade for os i enhver henseende.

Fru Ellen Bartholdy, der hidtil har røget stiltfærdigt på sin cigaret, indskyder pludseligt: - Jamen Carl, trængte det danske folk ikke til de år til at besinde sig i?

– Jeg tror, svarer han, at vi alle var kommet med i modstandsbevægelsen fra første dag.

De ville altså have foretrukket norske tilstande?

– Ja, tænk, hvis tyskerne havde ladet danskerne passe sig selv. Vi havde aldrig fået lejlighed til at vise vores sande sindelag.

Ellen Bartholdy fortæller, at hun hjemme på Munkemølle ikke mærkede invasionen direkte. Men hun oplevede alligevel krigen på en mærkelig måde.

– Jeg vidste jo som alle andre, hvad der var i gære, fortæller hun, og da en soldat, der skulle bringe noget tøj til min mand den 8. april sagde til mig, at nu var det vist alvor, blev jeg ikke meget overrasket, da min mand om aftenen ringede og sagde, at tyskerne kom næste morgen. Vi havde

en sydslesvigerkone med tre børn boende på rekreation, og der var ingen grund til at ængste dem, så aftenen gik som sædvanlig. Men næste morgen vågnede jeg ved støjen fra de tyske maskiner, der kom i tætte formationer, de lignede mørke fugle mod den strålende, klare himmel, og da jeg kort efter hørte skud fra træfningen i Hokkerup, forstod jeg, at vi var i krig. Så hørte jeg "opropet" i radioen klokken 8, og da vi dengang havde en vældig gæv pige, besluttede jeg at overlade de sovende sydslesvigere ti hende og selv cykle til Søgaard efter vores hund. Jeg var mærkværdigt lidt beklemt. Jeg havde en – nu bagefter kan jeg godt se ganske urimelig følelse af, at min mand ville slippe igennem, men jeg ville ud og se, hvordan han havde det. På Søgaard fik jeg at vide, at han skulle være oppe ved Bjergskoven og så gjorde jeg noget helt vanvittigt. Jeg cyklede derop for at se, om der havde været krig. Jeg nåede frem til en lille plantage, men der var ikke noget at se. Jeg tænkte ikke et sekund på at være bange, så det var såmænd ikke særligt modigt. Derefter hentede jeg hunden og vendte hjem. Da jeg kom tilbage til Kværs, så jeg de samme danske soldater igen. Nu var de frie folk og ved at få deres våben tilbage. Krigen var forbi, og jeg havde kun været væk en formiddag. Som vor unge pige senere sagde, da hun skulle tidsfæste noget, der skete, senere på dagen den 9. april: "Det var den dag, der var krig."